

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
172/2025	Fylkesrådet	23.05.2025
074/2025	Fylkestinget	16.06.2025
	Komite for samfunn, kultur og miljø	16.06.2025

Høring - Revisjonsdokument for Storglomfjordutbyggingen, Meløy kommune

Sammendrag

Statkraft har utarbeidet et revisjonsdokument for konsesjonsvilkår for Storglomfjordutbyggingen etter krav fra Meløy kommune. Konsesjonen har ingen tidsbegrensning, men vilkårene kan tas opp for revisjon hvert 30 år.

Nordland fylkesting støtter i denne saken oppdateringen av vilkårene for å redusere negativ påvirkning på natur og samfunn. Nordland fylkesting ber om at kulturminnene ivaretas og at revisjonsprosessen sees i sammenheng med oppdatering av regional plan for vannforvaltning for 2028-2033.

Bakgrunn og formål

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) vedtok den 20.02.2024 at vilkårene for to konsesjoner knyttet til Storglomfjordutbyggingen skal revideres. Det var Meløy kommune som stilte krav om revisjon, og kommunen har koordinert krav fra lokale interesser, Sametinget og Nordland fylkeskommune samt hentet inn faglige innspill fra Statsforvalteren i Nordland. Nordland fylkeskommune støttet kommunens krav om revisjon i 2022. Fylkeskommunens høringssvar fra den gang er vedlagt.

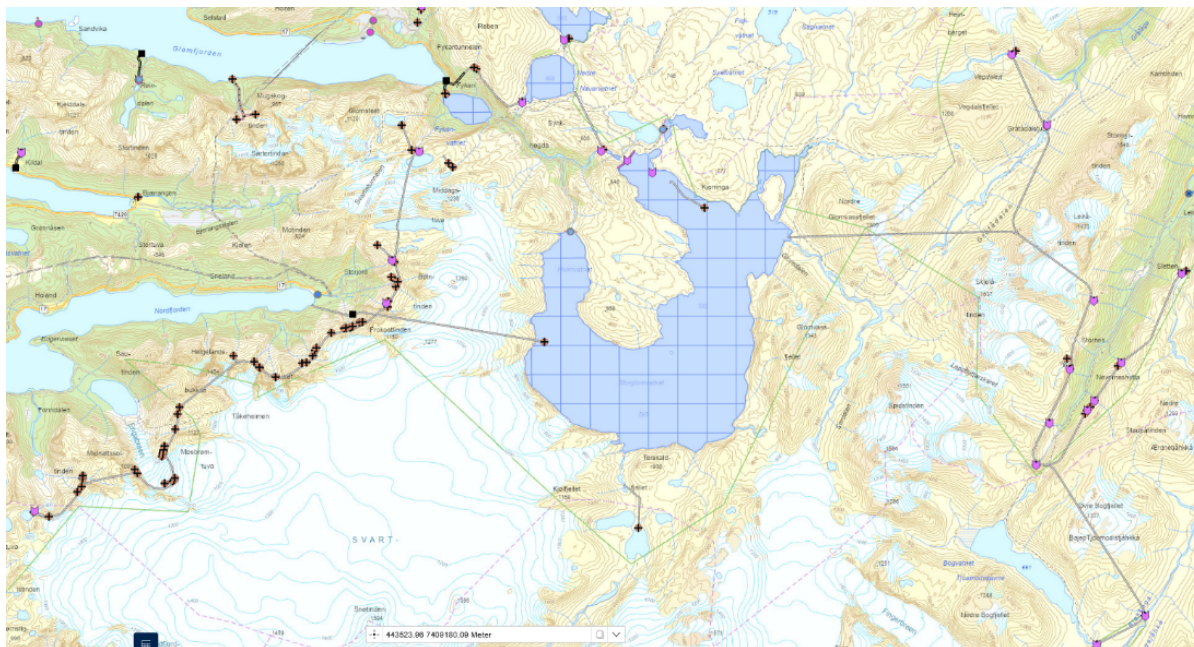
Kravene gjelder avbøtende tiltak for å adressere negative virkninger av utbyggingen. Kravene er begrunnet i hensynet til miljø og allmenne interesser og omfatter tiltak knyttet til landskap, friluftsliv, reindrift og sikkerhet. Se vedlagte kravdokument fra kommunen for en fullstendig liste over innmeldte krav. Storglomfjordutbyggingen har virkninger på miljøet fordi den frafører vann fra elver og bekker, og regulerer vannmagasinene aktivt.

Storglomfjordutbyggingen er en av de største vannkraftutbyggingene i Norge, og det største i Nordland. Anlegget har en årlig kraftproduksjon på cirka 2,195 GWh. Statkraft eier 70% av kraftverket, mens 30% eies av Nordland fylkeskommune. Fylkeskommunen har leid ut sin eierdel frem til år 2053. Oversikt over utbygging vises i figur 1 under.

Nordland fylkeskommune mottok høringsbrevet 05.03.2025. Høringsfrist var opprinnelig satt til 06.06.2025. For å gi Nordland fylkesting anledning til å uttale seg i saken utsatte NVE

høringsfristen til 23.06.2025.

Som offentlig høringsinstans gir Nordland fylkeskommune et høringssvar på grunnlag av samfunnsmessige miljøfaglige hensyn og egne myndighetsområder, og ikke på grunnlag av økonomiske egeninteresser.

Figur 1: Samtlige reguleringer i Stormglomfjordutbyggingen, med bekkeinntak, overføringer, magasiner og kraftverk. Storglomvatnet ligger midt i bildet, Øvre Navervatn midt i øvre billedkant, Nedre Navervatn rett under igjen, og Fykanvatnet rett over Glomfjord kraftverk innerst i Glomfjorden. Beiardalen på høyreside av bildet, Holandsfjorden i midten på venstre side. Svartisen kraftverk markert med rød sirkel. Små prikker er bekkeinntak. Grå linjer er vannoverføringer. Kilde: Nordlandsatlas

I etterkant av innværende høring blir det opp til NVE å komme med en innstilling om endringer i konsesjonen. Til slutt er det Energidepartementet som kommer med endelig vedtak.

Om området

Tiltaksområdet har et variert landskap. Svartisen ligger på et høyfjellsparti, hvor østlig del grenser mot runde landformer og vestlig del går over i bratt fjordlandskap. Utbyggingen grenser til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Láhko nasjonalpark. Det er også flere naturreservat i umiddelbar nærhet til reguleringen.

Som det vises på figur 1 er det mange bekkeinntak og flere overføringer fra tiliggende vassdrag. Det vil derfor være lite hensiktsmessig å liste opp samtlige berørte vannforekomster og konsekvensene for disse. Det er allikevel verdt å merke seg at Beiarelva er et nasjonalt laksevassdrag. En eventuell endring i for eksempel minstevannføring i dette området vil dermed potensielt kunne påvirke tilstanden for laks i Beiarelva.

En fullstendig oversikt over området finnes i det vedlagte revisjonsdokumentets kapittel 3.

Beskrivelse av utbyggingen

Den første konsesjonen for regulering i Glomfjordvassdraget ble gitt i 1912, da det ble gitt

tillatelse til å regulere Stormglomvatn, Nedre Navervatn og Fykanvannet. Fykan kraftverk ble bygd innerst i Glomfjorden, og er fortsatt i drift. I 1952 ble reguleringen utvidet til å også gjelde overføringer fra Sandsvatna i Sundsfjordelva og Tærskaldvatna i Glomåga til Fykanåga, og for regulering av Øvre Navervatn i Fykanåga.

I 1987 ble det fastsatt reguleringsbestemmelser for reguleringen av Storglomfjordvassdraget, som erstattet tidligere konsesjon for Glomfjordvassdraget. Denne reguleringen var en utvidelse av eksisterende kraftanlegg i Glomfjord, og ga tillatelse til å overføre 37 bekkefelt til Storfjordvatnet. Konsesjonen inneholder også manøvreringsreglement for regulering av Glomfjord kraftverk og Øvre og Nedre Navervatn.

I 1990 ble det gitt tillatelse til overføring av Vatn 662 og Boteløyrabekken, og i 1992 ble det gitt tillatelse til to endringer i opprinnelig plan.

Konsesjonen har ingen tidsbegrensning, men vilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år fra 24. juli 1987. Etter en endring i Vassdragsreguleringsloven i 1992 er dette intervallet endret til 30 år.

Det er tre reguleringsmagasiner i Storglomfjordreguleringen: Øvre Navervatn, Nedre Navervatn og Storglomvatn. Regulering av de tre magasinene er vist i tabell 1. Informasjon om de to kraftverkene i reguleringen er fremstilt i tabell 2. Tabell 1 viser at Storglomvatnet er det klart største magasinet, og at det har en forholdsvis stor reguleringshøyde på 125 meter. Vannet fra Storglomvatnet føres til Svartisen kraftverk, som står for 96% av kraftproduksjonen i reguleringen.

Regulering av Fykanvannet og Fykan kraftverk er ikke gjenstand for inneværende revisjon.

Tabell 1: Oversikt over reguleringsmagasinene. Kilde: Revisjonsdokumentet, Statkraft.

Magasin	Kraftverk	HRV (kote)	LRV (kote)	Reguleringshøyde (m)	Magasinvolum (mill. m3)
Øvre Navervatn	Glomfjord	544,94	540,04	4,9	10,1
Nedre Navervatn	Glomfjord	468,36	464,54	3,82	7,8
Storglomvatn	Svartisen	585,00	460,00	125	3506

Tabell 2: Oversikt over kraftverkene. Kilde: Revisjonsdokumentet, Statkraft.

Kraftverk	Satt i drift	Midlere årsprod. (GWh)	Effekt (MW)	Turbin type	Midlere brutto fallhøyde (m)	Slukeevne (m3/s)
Svartisen	1993	2196	600	Francis	560	127
Glomfjord	1920	92	21	Pelton	465	6

For ytterligere informasjon om utbyggingen vises det til revisjonsdokumentets kapittel 4.

Problemstilling

Revisjon av konsesjonsvilkårene er ment å bøte på konsekvenser av utbyggingen og forbedre for eksempel vannmiljø og naturmangfold. Konsesjonær, her Statkraft, er ansvarlig for å forberede et revisjonsdokument hvor ny kunnskap og nye vurderinger blir forelagt NVE. Fylkestinget tar i denne saken stilling til revisjonsdokumentet som helhet og Statkraft sine forslag til endringer i konsesjonen for å bedre miljøforholdene i de berørte vassdragene.

Om revisjonskravet fra Meløy kommune

I tråd med vassdragsreguleringsloven kan vannkraftskonsesjoner revideres hvert 30. år. Hovedformålet med en slik revisjon er å bedre miljøforholdene i vassdragene som er påvirket av vannkraft ved å gjøre nye undersøkelser, og sette nye vilkår for å avbøte skader og rette opp ulemper og negative virkninger som har oppstått ved utbyggingen. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) og overføringer kommer ikke inn under hva som kan revideres

Revisjonen gir adgang til å blant annet vurdere endringer i manøvreringspraksis, minstevannføring, biotopjusterende tiltak, utsetting av fisk, forvaltning av kulturminner, med mer.

I sitt utfyllende kravdokument skriver Meløy kommune blant annet om minstevannføring og magasinrestriksjoner:

Det er særlig sjørøyen som vil få bedret forholdene ved innføring av minstevannføring i Beiarvassdraget. I Blakkåga, Gråtåga og Engabreen er det først og fremst nødvendig med minstevannføring av hensyn til landskapsbildet, friluftsliv og turisme. [Det er] nødvendig å innhente kunnskap om hvilken vannføring som er nødvendig for å avbøte den påvirkningen reguleringen har på de nevnte vassdragene.

Minstevannføring er ment å redusere negativ påvirkning på vannmiljø ved at vassdragene kommer nærmere naturlig vannføring og dermed mer i balanse med naturlig habitat for både fauna og flora.

Det har også kommet inn innspill på måten Statkraft har håndtert vannutslipp, at det kan ha negative konsekvenser for reiseliv og beredskap (se kapittel 3.2 i kravdokumentet).

Tidligere har det blitt etablert fisketrapper i Beiarvassdraget, som i dag fremstår som ødelagte. Det vises også til reduserte produksjonsforhold før ørretbestanden i flere av de berørte innsjøene. Det har blitt innført prøveordninger med habitattiltak for å bedre forholdene, og erfaringer fra dette ønskes tatt med i revisjonsprosessen.

Storglomfjordutbyggingen har også gitt utfordringer for reindriften, hvor spesielt vannmangel har gitt problemer for reinen. Det er også behov for å se på mulige restriksjoner for veier i området for å gi reinen mer ro i sensitive perioder av året.

Flere av atkomstveiene til anleggene har blitt åpnet opp for benyttelse av allmennheten for å bøte på negative konsekvenser av inngrep i naturen. Dette inkluderer blant annet Fykantrappen, som per i dag er stengt som følge av mangel på vedlikehold. Det er kommet inn ønsker om nye sikringstiltak og utbedringer med tanke på friluftsfærdighet for å

imøtekomme dette.

Det er også kommet innspill om nyoppdagede kulturminner, avfallshåndtering, teledekning, merking og skilting, samt justering av bestemmelser knyttet til fond for vilt, fiske og friluftsliv.

Statkraft skriver i sitt revisjonsdokument at de *«har ikke mottatt noen skriftlig redegjørelse fra noen andre kommuner enn Meløy i forbindelse med vilkårsrevisjonen»*.

Om de foreslåtte endringene fra Statkraft

På dette tidspunktet i revisjonen er det Statkraft som kommer med forslag til endringer i konsesjonen, basert på nye utredninger og vurderinger (se kapittel 5 i revisjonsdokumentet). Det er blant annet gjort utredninger om påvirkning på Beiarelva, om hvordan fraføring av vann påvirker elvens økosystem, erosjon, sedimentasjon, vannkvaliteten og det akvatiske livet. Det er gjort undersøkelser på sjørøyebestand i Engabreelva, og det har blitt vurdert etablering av terskler i Blakkåga.

I tråd med opprinnelig konsesjon har det blitt satt ut fisk i Glomfjordfjellet. Gjennomføring av utsettingen har blitt evaluert, og der er per i dag i gang en kultiveringsplan for Glomfjordfjellet for 2023-2027. Dette er foreslått tatt inn i revisjonen.

Tidlig i konsesjonsperioden ble det utført en langtidsstudie for påvirkning på landskap og verdi for friluftsliv. Det er gjort flere undersøkelser knyttet til kulturminner i området både i direkte sammenheng med utbyggingen, som Fykantrappen, og andre kulturminner.

En fullstendig oversikt over de foreslåtte endringene finnes i kapittel 10 i revisjonsdokumentet. Kort oppsummert er de viktigste forslagene som følger:

- Innføring av standardvilkår om naturforvaltning, kulturminner, ferdsel og miljøtiltak, samt og forenkling av språk, i tråd med moderne konsesjonspraksis
- Ikke innføre krav om minstevannføring i Beiarelva, Gråtåga, Blakkåga og Engabreelva.
- Videreføring av dagens praksis om stabil vannstand på vinteren i Nedre Navervatn, men ikke ta det med i vilkårene grunnet operasjonelle utfordringer i tørre og våte perioder.
- Forslag om innføring av minstevannføring i Fykanåga og økt reguleringsgrad i Øvre Navervatn. Endringsforslaget er estimert til å gi et årlig produksjonstap på mellom 1,5 og 2,3 GWh, noe som tilsvarer cirka 0,1% av dagens årsproduksjon.

Faglig drøfting og alternative løsninger

Inneværende høring gjelder revisjonsdokumentet som er fremlagt av Statkraft. Høringssvaret vil derfor først og fremst vektlegge tema hvor fylkeskommunen er myndighet. Som tidligere nevnt skal også fylkeskommunen avgi et høringssvar med bakgrunn i samfunnsmessige miljøfaglige hensyn og egne myndighetsområder, og ikke økonomiske egeninteresser.

Kulturminner

I det oversendte revisjonsdokumentet kan ikke fylkeskommunen se at påvirkningen og tiltak på det listeførte demningsanlegget ved Storglomvatn er redegjort for. Dersom revisjonen vil påvirke kulturminnet må fylkeskommunen som regional kulturmiljømyndighet høres.

Listeføringen er gjort i verneplanen for NVEs utvalgte kulturminner og Kulturminneid for

kulturminnet er 220335-1 i Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden.

Dammen er del av et stort kraftverk i fjell ved Svartisen i Meløy. Svartisen kraftverk er et moderne anlegg fra 1993, men fører tradisjonen videre fra Glomfjord kraftverk; en storstilt statlig vannkraftutbygging og industrietablering fra 1920. Dammen regulerer innsjøen Storglomvatn, som er inntaksmagasinet til Svartisen kraftverk. Magasinet er landets største målt i nyttbart volum med en kapasitet på 3506 millioner m³.

I fylkeskommunens innspill til revisjon av konsesjonsvilkår gjøres det rede for at Fykanåga kan komme inn under sektoravgiftsordningen.

Sektoravgift brukes til arkeologiske undersøkelser i vassdrag som er bygd før 1960. Konsesjonæren betaler et beløp basert på størrelsen på produksjonen i reguleringsmagasinet, og pengene stilles til disposisjon for kulturminneforvaltningen. Riksantikvaren forvalter sektoravgiftsordningen. Forvaltningsmusene og fylkeskommunene/Sametinget gjennomfører prosjektene i felt.

Fjellområdene har i stor grad blitt tolket av arkeologer som en utmarksressurs opp gjennom jernalderen, men kunnskapen om bosetningsformer, flyttemønstre og ressursutnyttelse i høyfjellet i forhistorisk tid vurderes generelt som lav.

Fylkeskommunen vurderer at Storglomvatn er et av områdene hvor vi i dag har manglende kunnskap, men har stort potensial for arkeologiske funn fra steinbrukende tid og frem til middelalderen. Dette kan gi ny kunnskap om forhistorisk bosetning, mobilitet, ressursutnyttelse og fangst i høyfjellet. Det er kjent løsfunn fra Storglomvatn fra yngre steinalder som peker mot at det er drevet storviltfangst i området. Koblingen mot de slipte helleristningene på Fykan er spennende.

Vannforvaltning

Formålet med vannforvaltningen er å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vann. Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion (2022-2027) legger føringer for forvaltningen av vannforekomstene i vannregionen. Vannforskriftens §§ 4-7 definerer miljømål for vannforekomstene, og vannforvaltningsplanen har fastsatt de konkrete miljømålene. Som hovedprinsipp er det ikke tillatt å forringe miljøtilstanden i vannforekomstene, og der tilstanden er dårligere enn miljømålet, skal det gjøres tiltak for å forbedre tilstanden.

Regional plan for vannforvaltning 2022-2027 legger vekt på at det er positivt med oppdatering av konsesjonsvilkår slik at tidligere konsesjoner får et oppdatert språk og fanger opp ny kunnskap om vannkraft slik at negativ påvirkning av kraftproduksjon blir minst mulig. Som nevnt ovenfor vil kraftproduksjonen til Storglomfjordutbyggingen, med de foreslåtte endringene, få et årlig produksjonstap på mellom 1,5 og 2,3 GWh.

For å ivareta vannmiljøet og unngå forringelse er det avgjørende at det foreligger et godt kunnskapsgrunnlag. Kunnskap om dagens miljøtilstand i vann er viktig for å kunne vurdere avbøtende og miljøforbedrende tiltak i vannforekomster.

Revisjonsdokumentets kapittel 6 omhandler status i forhold til vannforskriften og beskriver tilstand, miljømål, påvirkning og tiltak som registrert i Vann-nett for et utvalg berørte vannforekomster. Tilstandsvurderingene i noen av disse vannforekomstene har lav presisjon (161-169-R, 161-317-R, 156-279-R) og/eller er basert på få kvalitetselementer.

Fylkeskommunen ser ikke at det ligger kunnskap om tilstand i de berørte vannforekomstene fra senere tid enn 2019 i Vann-nett.

Nordfjorden (Vannforekomst ID 0362040500-C) er ikke beskrevet i kapittel 6, men i kapittel 5.7 om marin påvirkning. Her vises det til undersøkelser fram til 1997. Fylkeskommunen savner en beskrivelse av dagens tilstand, miljømål, påvirkning og tiltak i henhold til vannforskriften. Nordfjorden må anses som en del av influensområdet, og oppdatert kunnskap om påvirkningen på vannforekomsten og dagens tilstand bør fremskaffes. Oppdatert kunnskap som kommer frem i revisjonsprosessen bør også legges inn i Vann-nett. Dette gjelder også for ny kunnskap som kommer frem for andre berørte vannforekomster.

Mange av vannforekomstene som beskrives i revisjonsdokumentet er registrert som sterkt modifiserte vannforekomster grunnet påvirkning fra vannkraftutbygging. Disse er unntatt det generelle målet om minst god økologisk tilstand. I stedet har disse vannforekomstene godt økologisk potensial som miljømål, og skal oppnå best mulig tilstand. Det finnes ingen varige unntak i vannforvaltningen og mindre strenge miljømål skal vurderes på nytt hvert 6. år ved oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene. Det må da vurderes om det har dukket opp nye løsninger som gjør at miljøtilstanden i vannforekomstene kan forbedres.

Regional plan for vannforvaltning skal nå oppdateres for 2028-2033. I den forbindelse skal det gjøres nye vurderinger av miljømål, påvirkning og tiltak. Revisjonsprosessen, og tilhørende oppdatert kunnskap, kan gi grunnlag for å vurdere oppdaterte miljømål for kommende periode. NVE burde derfor ta dette i betraktning i forbindelse med revisjonsprosessen.

I revisjonsdokumentet står det at minstevannføring ikke er aktuelt som tiltak fordi miljømålene skal kunne nås uten minstevannføring og uten krafttap, i henhold til nasjonal godkjenning av regional vannforvaltningsplan for Nordland 2022-2027 og planens vedlegg 4. Vurderingene som lå til grunn den gang er basert på rapporten «Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022, 49/2013» fra 2013. Fylkeskommunen ber NVE legge oppdatert kunnskap til grunn i vurderingen av alle mulige tiltak som kan forbedre tilstanden i alle berørte vannforekomster, herunder også muligheten for slipp av minstevannføring.

NTNU Vitenskapsmuseet leder et samarbeidsprosjekt om sjørøyestudier i Beiarelva, som også Statkraft og fylkeskommunen finansierer. Høyere temperaturer grunnet vannkraftreguleringen gir laks og sjørørret et konkurransefortrinn, mens sjørøya trives i lavere temperaturer. Sjørøyestudien vil kartlegge sjørøyas vandringsatferd og områdebruk i Beiarelva. Økt kunnskap om sjørøya vil være nyttig for å iverksette målrettede forvaltningstiltak for å ivareta også sjørøyebestanden i Beiarelva og bør legges til grunn for NVEs vurderinger i revisjonen.

Fylkesveg

Tiltaket berører ikke fylkeskommunens myndighetsområde for fylkesveg.

Naturmangfold

Som nevnt tidligere er det utført flere undersøkelser for å utrede påvirkning på vannmiljø i flere deler av reguleringen. I tråd med vanlig praksis i revisjonsprosesser er det også foreslått å ta inn oppdaterte moderne standardkrav for naturforvaltning og miljøtiltak.

Friluftsliv

Tiltaksområdet er svært mye brukt til rekreasjon. De omliggende fjellområdene, inkludert verneområder, har høy verdi for friluftsjnteresser. Endringer i konsesjonen bør derfor søke å redusere negativ påvirkning på friluftsliv.

Reindrift

Saltfjellet og Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt inngår i reguleringsområdet, hvor det er førstnevnte som blir mest berørt av de to. Det er gjennomført et økonomisk oppgjør mellom Statkraft og reinbeitedistriktene om kompensasjon for utbyggingen. Det gjennomføres årlige dialogmøter mellom Statkraft og reinbeitedistriktene, en praksis som er foreslått videreført.

Medvirkningsråd

Saken har verken direkte eller indirekte konsekvenser for barn og unge, eldre eller personer med funksjonsnedsettelse.

Fylkesrådet har vurdert saken til å være av en slik karakter at involvering av medvirkningsrådene ikke har vært nødvendig. Revisjonen berører allerede eksisterende infrastruktur og bygninger.

Fylkesrådets vurdering

Fylkesrådet er positiv til at konsesjonsvilkårene for Storglomfjordutbyggingen revideres, og forutsetter at moderne standardvilkår tas inn i de nye konsesjonsvilkårene.

Fylkesrådet mener det er viktig at det gjennom revisjonsprosessen treffes avgjørelser som skaper god balanse mellom viktige miljøverdier og samfunnets behov for kraft.

Fylkesrådet forventer at alle fredete kulturminner, kulturminner i verneklasse 2 og eventuelle statlige listeførte kulturminner blir ivaretatt videre i revisjonsdokumentet for Storglomfjordutbyggingen.

Fylkesrådet forventer at den listeførte delen av demningsanlegget ved Storglomvatn blir ivaretatt i det nye revisjonsdokumentet for Storglomfjordutbyggingen, og videre i arbeidet med utbyggingen. Dette kulturminnet er en del av et større kulturmiljø, som til sammen forteller om kraftverks-historien både regionalt, men også nasjonalt.

Fylkesrådet er opptatt av at kravene rundt vedlikehold/restaurering av de ulike kulturhistoriske elementene som er tilknyttet kraftverket videreføres.

Fylkesrådet vurderer at revisjonsprosessen faller inn under sektoravgiftsordningen og at området har høyt potensiale for ny kunnskap om vår kulturarv. Alle nye tiltak må avklares etter kulturminneloven § 9.

Fylkesrådet mener at er avgjørende at det foreligger et oppdatert kunnskapsgrunnlag for revisjonen. Vannforekomsten Nordfjorden må derfor inkluderes i revisjonen, med en beskrivelse av dagens tilstand, miljømål, påvirkning og tiltak i henhold til vannforskriften. Annen kunnskap av betydning for vannmiljø som kommer frem i revisjonsprosessen bør også legges inn i Vann-nett.

Fylkeskommunen inngikk våren 2025 i et samarbeidsprosjekt med NTNU om sjørøystudier i Beiarelva, som også Statkraft finansierer. Høyere temperaturer grunnet vannkraftreguleringen gir laks og sjørøret et konkurransefortrinn, mens sjørøya trives i lavere temperaturer. Sjørøystudien vil kartlegge sjørøyas vandringsatferd og områdebruk i Beiarelva. Fylkesrådet forventer at økt kunnskap om sjørøya vil være nyttig for å iverksette målrettede forvaltningstiltak for å ivareta også sjørøyebestanden i Beiarelva.

Fylkesrådet mener at revisjonsprosessen bør sees i sammenheng med oppdatering av regional plan for vannforvaltning for perioden 2028-2033. Dette ved at NVE legger oppdatert kunnskap til grunn i nye vurderinger av miljømål, og mulige tiltak som kan forbedre tilstanden i berørte vannforekomster, herunder også muligheten for slipp av minstevannføring.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Økonomiske og personellmessige konsekvenser

Som nevnt over eier Nordland fylkeskommune 30% av Storglomfjordutbyggingen. I og med at eierskapet er leid ut frem til 2053 vil inneværende revisjon ikke ha noen kortsiktige økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen. Samtidig vil resultatet av inneværende revisjon gjelde i minst 30 år. Dette betyr at det nye manøvreringsreglementet også vil være gjeldende når fylkeskommunen får tilbake eierskapet om 28 år, og saken vil derfor ha en økonomisk konsekvens i et langtidsperspektiv. Det er allikevel såpass langt frem i tid at det på dette tidspunkt vil være lite hensiktsmessig å anslå hvordan dette vil slå ut for fylkeskommunens økonomi.

Andre konsekvenser

Saken anses for ikke å ha konsekvens for likestilling, universell utforming eller byggmessige forhold som fylkeskommunen er ansvarlig for. Når det kommer til konsekvenser for miljø/klima og folkehelse vises det til resten av saksfremlegget.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkesting mener det er positivt at vilkårene for konsesjonen for Storglomfjordutbyggingen blir tatt opp til revisjon for å bedre miljøforholdene i vassdraget. Gjennom prosessen bør det treffes avgjørelser som skaper god balanse mellom miljøverdier og samfunnets behov for kraft.
2. Nordland fylkesting, i kraft av å være regional kulturmiljømyndighet, ber om at:
  - a. den listeførte delen av demningsanlegget ved Storglomvatn blir ivaretatt i det nye revisjonsdokumentet for Storglomfjordutbyggingen, og videre i arbeidet med utbyggingen.
  - b. kravene rundt vedlikehold/restaurering av de ulike kulturhistoriske elementene som er tilknyttet kraftverket videreføres.
3. Nordland fylkesting vurderer at revisjonsprosessen faller inn under sektoravgiftsordningen og at området har høyt potensiale for ny kunnskap om vår kulturarv. Alle nye tiltak må avklares etter kulturminneloven § 9.
4. Nordland fylkesting ber om at revisjonsprosessen sees i sammenheng med oppdatering av regional plan for vannforvaltning for perioden 2028-2033. Nordland fylkesting ber NVE legge oppdatert kunnskap til grunn i nye vurderinger av miljømål, og mulige tiltak som kan forbedre tilstanden i berørte vannforekomster, herunder også muligheten for slipp av minstevannføring.
5. Nordland fylkesting ber om at oppdatert kunnskap om vannmiljø som kommer frem i revisjonsprosessen bør legges inn i Vann-nett. Videre må vannforekomsten Nordfjorden inkluderes i revisjonen, med en beskrivelse av dagens tilstand, miljømål, påvirkning og tiltak i henhold til vannforskriften.

6. Nordland fylkesting viser til samarbeidsprosjekt om sjørøystudier i Beiarelva, som også Statkraft finansierer. Nordland fylkesting forventer at økt kunnskap om sjørøya vil være nyttig for å iverksette målrettede forvaltningstiltak for å ivareta også sjørøyebestanden i Beiarelva.

Bodø den 23.05.2025

Svein Øien Eggesvik
fylkesrådsleder
sign

Arne Ivar Mikalsen
fylkesråd for samfunn, kultur og miljø
sign

23.05.2025 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

16.06.2025 Fylkestinget

Samfunn, kultur og miljøkomiteens innstilling ble lagt frem av saksordfører Siv Anita Johnsen Brekke, Høyre:

1. Nordland fylkesting mener det er positivt at vilkårene for konsesjonen for Storglomfjordutbyggingen blir tatt opp til revisjon for å bedre miljøforholdene i vassdraget. Gjennom prosessen bør det treffes avgjørelser som skaper god balanse mellom miljøverdier og samfunnets behov for kraft.
2. Nordland fylkesting, i kraft av å være regional kulturmiljømyndighet, ber om at:
  - a. den listeførte delen av demningsanlegget ved Storglomvatn blir ivaretatt i det nye revisjonsdokumentet for Storglomfjordutbyggingen, og videre i arbeidet med utbyggingen.
  - b. kravene rundt vedlikehold/restaurering av de ulike kulturhistoriske elementene som er tilknyttet kraftverket videreføres.

3. Nordland fylkesting vurderer at revisjonsprosessen faller inn under sektoravgiftsordningen og at området har høyt potensiale for ny kunnskap om vår kulturarv. Alle nye tiltak må avklares etter kulturminneloven § 9.
4. Nordland fylkesting ber om at revisjonsprosessen sees i sammenheng med oppdatering av regional plan for vannforvaltning for perioden 2028-2033. Nordland fylkesting ber NVE legge oppdatert kunnskap til grunn i nye vurderinger av miljømål, og mulige tiltak som kan forbedre tilstanden i berørte vannforekomster, herunder også muligheten for slipp av minstevannføring.
5. Nordland fylkesting ber om at oppdatert kunnskap om vannmiljø som kommer frem i revisjonsprosessen bør legges inn i Vann-nett. Videre må vannforekomsten Nordfjorden inkluderes i revisjonen, med en beskrivelse av dagens tilstand, miljømål, påvirkning og tiltak i henhold til vannforskriften.
6. Nordland fylkesting viser til samarbeidsprosjekt om sjørøystudier i Beiarelv, som også Statkraft finansierer. Nordland fylkesting forventer at økt kunnskap om sjørøya vil være nyttig for å iverksette målrettede forvaltningstiltak for å ivareta også sjørøyebestanden i Beiarelv.

Votering i plenum

Samfunn, kultur og miljøkomiteens innstilling enstemmig vedtatt med 45 stemmer (11 Arbeiderpartiet, 11 Høyre, 6 Fremskrittspartiet, 5 Senterpartiet, 4 SV-Sosialistisk Venstreparti, 3 Rødt, 2 Industri- og Næringspartiet, 1 Venstre, 1 Miljøpartiet De Grønne, 1 Kristelig Folkeparti).

FT 074/2025

Vedtak

1. Nordland fylkesting mener det er positivt at vilkårene for konsesjonen for Storglomfjordutbyggingen blir tatt opp til revisjon for å bedre miljøforholdene i vassdraget. Gjennom prosessen bør det treffes avgjørelser som skaper god balanse mellom miljøverdier og samfunnets behov for kraft.
2. Nordland fylkesting, i kraft av å være regional kulturmiljømyndighet, ber om at:
  - a. den listeførte delen av demningsanlegget ved Storglomvatn blir ivaretatt i det nye revisjonsdokumentet for Storglomfjordutbyggingen, og videre i arbeidet med utbyggingen.
  - b. kravene rundt vedlikehold/restaurering av de ulike kulturhistoriske elementene som er tilknyttet kraftverket videreføres.

3. Nordland fylkesting vurderer at revisjonsprosessen faller inn under sektoravgiftsordningen og at området har høyt potensiale for ny kunnskap om vår kulturarv. Alle nye tiltak må avklares etter kulturminneloven § 9.
4. Nordland fylkesting ber om at revisjonsprosessen sees i sammenheng med oppdatering av regional plan for vannforvaltning for perioden 2028-2033. Nordland fylkesting ber NVE legge oppdatert kunnskap til grunn i nye vurderinger av miljømål, og mulige tiltak som kan forbedre tilstanden i berørte vannforekomster, herunder også muligheten for slipp av minstevannføring.
5. Nordland fylkesting ber om at oppdatert kunnskap om vannmiljø som kommer frem i revisjonsprosessen bør legges inn i Vann-nett. Videre må vannforekomsten Nordfjorden inkluderes i revisjonen, med en beskrivelse av dagens tilstand, miljømål, påvirkning og tiltak i henhold til vannforskriften.
6. Nordland fylkesting viser til samarbeidsprosjekt om sjørøystudier i Beiarelva, som også Statkraft finansierer. Nordland fylkesting forventer at økt kunnskap om sjørøya vil være nyttig for å iverksette målrettede forvaltningstiltak for å ivareta også sjørøyebestanden i Beiarelva.

Vedlegg

Tittel	DokID
Høringsbrev Storglomfjord	1545834
Revisjonsdokument Storglomfjord	1545835
Innspill fra Nfk til revisjon av konsesjonsvilkår for Storglomfjordutbyggingen april 2022	1545836
Kulturmiljøfaglig innspill fra Nfk til revisjon av konsesjonsvilkår for Storglomfjordutbyggingen april 2022	1545837
Statkrafts kommentarer til oversendte krav om vilkårsrevisjon for Storglomfjordreguleringen	1582080
Utfyllende kravsdokument om åpning av vilkårsrevisjon - Storglomfjordutbyggingen - Meløy kommune	1582081